# PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

**Dodatek do Nr. 62 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.**

**Warszawa, piątek 15 marca 1929 r.**



## Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

### SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

*Izwiestjaa 9.III*, donosząc o przemówieniach obrońców w procesie gromady białoruskiej, oświadczają, iż los oskarżonych zależy nie od krasnomówstwa obrońców, lecz wyłącznie od tego, jaki prąd zwycięży w polskich kołach rządowych. Wśród „piłsudczyków“ istnieją w tej sprawie dwa poglądy: jedni domagają się zatwierdzenia niesłychanie surowego wyroku pierwszej instancji, inni domagają się złagodzenia tego wyroku, mając nadzieję, iż złagodzenie to zmusi oskarżonych do pójścia w ślady Ostrowskiego i Łuckiewicza, którzy otwarcie przeszli na stronę rządu. Obydwa te prądy, zalecając różną taktykę, mają wspólny cel, którym jest likwidacja wyzwoleńczego ruchu narodu białoruskiego w Polsce. Protest gromady stanowi ciekawą ilustrację do obrad rady Ligi Narodów w sprawie mniejszości.

*Izwiestja 6.III* w korespondencji z Warszawy (Bratina), omawiając sytuację polityczną w Polsce, oświadcza, iż jest ona naprężona wskutek przemówienia marsz. Piłsudskiego w Senacie i stosunku Sejmu do ministra Czechowicza. Sytuację polityczną komplikuje kryzys gospodarczy, którego dowodem jest spadek kursu obligacyj polskiej pożyczki stabilizacyjnej w New-Yorku. Przemysł polski znajduje się pod groźbą kryzysu, powódź wyrządzić może ogromne szkody rolnictwu i kolejom. W tej sytuacji każda wewnętrzna komplikacja może pociągnąć poważne następstwa. Liczy na to opozycja demokratyczna w swej walce przeciwko rządowi. Omawiając projekt Konstytucji PPS, Wyzwolenia i stronnictwa chłopskiego, korespondent oświadcza, iż jest to demonstracja, pozbawiona realnej treści politycznej. Sytuacja w Polsce „otwiera szeroko drzwi wszelkim ewentualnościom“.

*Krasnaja Zwiezda 24.II* w art. (Kuźniecowa) p. n. „Ofenzywa polskiego faszyzmu“ oświadcza, iż w ciągu pierwszych 10 lat swego istnienia Polska stała się więzieniem dla zaludniających ją narodowości, zaś po przewrocie majowym państwo wkroczyło na tory faszyzmu, który święcić będzie zwycięstwo po zmianie Konstytucji. Zmiana ta nastąpi nieuniknienie, gdyż PPS i inne stronnictwa demokratyczne nie są w stanie prowadzić walki z faszyzmem.

*Trud 22.II* w art. (Halperyna) p. n. „Piłsudczycy“ omawia ideologję i program „obozu piłsudczyków“, który stanowi — zdaniem autora — zwarte stronnictwo polityczne. Program tego stronnictwa jest programem wybitnie reakcyjnym; naczelnym celem piłsudczyków jest wzmocnienie armji polskiej, gdyż dyktatura marsz. Piłsudskiego dąży do przygotowania wojny, która ma ułatwić Polsce okupację Litwy i USRR.

*Wozrożdenje 12.III* w koresp. z Warszawy notuje z uznaniem art. Modzelewskiego o cerkwi prawosławnej w „Kurjerze Warszawskim“, oświadczając, iż społeczeństwo prawosławne w Polsce wdzięczne będzie autorowi za obronę praw cerkwi i dobrze zrozumiałych interesów Polski.

*Prasa emigracyjna z pierwszej połowy marca* uwzględniła obszernie wypadki w Żabczu, podkreślając, iż cerkiew w Żabczu opieczętowana była wbrew temu, iż stan prawny nie powodował żadnych wątpliwości, gdyż zajęcie cerkwi przez unitów przed opieczętowaniem dokonane było przemocą. W liczbie innych szczegółów pisma podkreśliły, iż po likwidacji wypadków w Żabczu proboszcza parafji prawosławnej wraz z kilkoma parafjanami zakuto w kajdany i w tym stanie odwieziono do Łucka. *Gołos 9.III*, omawiając wypadki w Żabczu, oświadcza, iż sprawa ta poruszyła ogół emigracji rosyjskiej, gdyż „gdzie cerkiew — tam naród rosyjski“.

### POLSKA A Z. S. R. R.

*Prawda 12.III* omawia „rewelacje“ kowieńskiego pisma „Lietuvos Aidas“ o rzekomem tajnem porozumieniu Polski z Rumunją. Pismo przewiduje, iż Polska będze zaprzeczała tym rewelacjom, tak jak Francja zaprzeczała rewelacjom o tajnem porozumieniu z Belgją, lecz zaprzeczenia te nie mogą poderwać zaufania do dokumentów, których autentyczność znajduje potwierdzenie w całokształcie polityki Polski i Rumunji. Niema żadnej nowiny w tem, iż Polska i Rumunja zawarły wojenną konwencję, skierowaną przeciwko ZSRR. „Lietuvos Aidas“ podało tylko szczegóły. Na podstawie tych „szczegółów“ pismo dowodzi, iż rzekoma konwencja polsko-rumuńska stanowi porozumienie napastnicze, którego celem jest sprowokowanie wojny z ZSRR. Pismo stawia pytanie, w ja-

ki sposób konwencja ta pogodzić się da z zobowiązaniami, które płyną dla Rumunji i Polski z paktu Kellogga i z protokółu moskiewskiego. Odpowiedzią ZSRR na polsko-rumuńską konwencję będzie wzmocnienie stanu jego obronności.

*Orka 2.III* donosi, iż z powodu procesu gromady białoruskiej w Mińsku odbył się szereg wieców protestacyjnych przeciwko „białemu terorowi w Polsce". Wiec taki odbył się również w Kojdanowie.

### RUMUNJA A Z. S. R. R.

*Prawda 9.III* domaga się natychmiastowego zwolnienia komunisty Dobrodżeanu, który znajduje się w rumuńskiem więzieniu i ogłosił w tem więzieniu głodówkę. Pismo ogłasza odezwę sowieckich pisarzy proletarjackich, którzy wzywają całą ludność ZSRR do zaprotestowania przeciwko uwięzieniu Dobrodżeanu. Pismo donosi również, iż w wielu zakładach przemysłowych w Moskwie odbyły się wiece protestacyjne przeciwko „rumuńskiemu terorowi".

### PAŃSTWA BAŁTYCKIE A ZSRR.

*Prawda 9.III* donosi w depeszy z Tallina, iż prasa estońska ogłosiła z wielkiem opóźnieniem szczegóły białogwardyjskiej próby sfałszowania pieczęci sowieckich urzędów pocztowych. Pismo zarzuca prasie estońskiej przekręcanie tych szczegółów na niekorzyść ZSRR.

### LIGA NARODÓW A Z. S. R. R.

*Izwiestja 9.III*, omawiając obrady genewskie, oświadczają, iż rada Ligi Narodów urządziła ponownie pogrzeb wzniosłej idei obrony praw mniejszości narodowych. Pismo dopatruje się w decyzjach rady w sprawie procedury mniejszościowej dowodów słabości Ligi i jej niezdolności do rozszerzania aktualnych zagadnień politycznych.

## SPRAWY WEWNĘTRZNE.

### ŻYCIE PARTYJNE.

*Prawda 8.III* w b. obszernym art. (Jarosławskiego) p. t. „Mister Trocki na usługach burżuazji, czyli pierwsze kroki Trockiego zagranicą", omawia ogłoszone przez Trockiego w prasie angielskiej artykuły i dowodzi, iż były wódz proletarjatu rosyjskiego znajduje się na usługach angielskiej burżuazji.

*Prawda 6.III* donosi o wykluczeniu „niepoprawnych trockistów" Kaca, Linowskiego i Bałmasznowa z organizacji partyjnej w Uljanowsku. Wykluczenie Linowskiego nastąpiło z tego powodu, że po wydaleniu Trockiego z ZSRR zwrócił on komitetowi partyjnemu bilet członka partji, oświadczając, iż nie chce posiadać tego dokumentu.

*Poslednija Nowosti 10.III* omawiają w art. wst. sytuację w sow. partji komunistycznej, utrzymując, iż na czoło opozycji prawicowej wysunął się obecnie Rykow, Stalin zaś odczuwa co raz bardziej izolację, która wcześniej czy później spotkać musi każdego dyktatora.

## NOTATKI I INFORMACJE.

### RÓŻNE.

*Izwiestja Odeskago Okrużkoma KPBU 3.III* donoszą, że C. K. W. USRR wprowadził przymus pracy obywateli USRR w naprawianiu dróg szosowych na terytorjum państwa. Przymusowi temu podlegają obywatele obojga płci w wieku powyżej 18 lat, z wyjątkiem mężczyzn w wieku powyżej 50 lat i kobiet w wieku powyżej 40 lat oraz inwalidów, lekarzy, urzędników sowieckich, robotników przemysłu państwowego i kilku innych kategoryj ludności.

*Prawda 8.III* w depeszy z Berlina zarzuca aresztowanemu przez niemiecką policję właścicielowi prywatnego biura wywiadowczego Orłowowi udział w sfałszowaniu „listu Zinowjewa" oraz kontakt z policją niemiecką. Pismo utrzymuje, iż Stany Zjednoczone interesują się przebiegiem śledztwa w sprawie Orłowa.

*Wozrożdenje 9.III* podaje, iż przywódca powstańców turkmeńskich Dżunaid-chan zmuszony był pod naciskiem armji czerwonej do cofnięcia się z granic ZSRR na terytorjum perskie. Władze perskie, działając w porozumieniu z ZSRR, zażądały rozbrojenia oddziału Dżunaid-chana, który temu żądaniu nie uczynił zadość. Po starciu z wojskiem perskiem w okolicach Meszedu cofnął się Dżunaid-chan na terytorjum Afganistanu.

*Prasa emigracyjna z pierwszych dni marca* omawia podróż gen. Kutiepowa do Czechosłowacji i Jugosławji.

*Wozrożdenje 7.III* podaje, iż zgromadzenie delegatów od wszystkich organizacyj emigracji rosyjskiej i rosyjskich związków wojskowych w Bułgarji powzięło uchwałę, w której stwierdziło, iż gen. Kutiepow cieszy się zupełnem zaufaniem emigracji. Zgromadzenie wezwało emigrację do składania ofiar na fundusz im. w. ks. Mikołaja Mikołajewicza.

*Wozrożdenje 8.III* ogłosiło art. wst., w którym wezwało emigrację do współdziałania z Kutiepowem.

*Rul 7.III* ogłosił obszerne sprawozdanie z pobytu Kutiepowa w Pradze, gdzie w powitaniu jego brali udział emigranci rosyjscy z prof. Struwem na czele oraz działacze czescy z obozu Kramarża.

### ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

*Poslednija Nowosti* 2.III. W Polsce (korespondencja z Warszawy o uczczeniu Milukowa w Polsce).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.